

BAJA ÉS VIDÉKE

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:

PALÁNKA, Bátor Gromon-Dezső utca 14 sz.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felolvasó szerkesztő:

Csernicsek Imre
Szerkesztő: Rothschild Zsigmond

Előfizetési ár:

Egész évre	K
Fel évre	K
Amerikába egész évre	K

Nyitlitér sora 30 fillér.

A munkaközvetítés új szervezete.

Szombaton lépett életbe a munkaközvetítés szervezéséről szóló kereskedelemügyi miniszteri rendelet, a melynek megjelenését közgazdasági közvéleményünk nagy érdeklődéssel várta. Most megindul majd a további megalapozó munka, az új Országos Munkaközvetítő Hivatal előkészíti az országban felállítandó tizenhat új hatósági munkaközvetítő intézet ügyviteli szabályzatát, a kereskedelemügyi minisztérium kiadja az új hivatalok és az Országos Munkaközvetítő Tanács szervezésére vonatkozó rendeleteket és akkor a magyar városok dolga lesz, hogy a modern közgazdasági élet egyik fontos szervét, a munkapiac szabályozását az egészséges gazdasági és szociális politika nagy feladataira hivatott eszközévé avassák.

A kereskedelemügyi miniszter ma megjelent hivatalos rendelete, körültekintő és gondos munka gyümölcse. Alapelvei mindennek. Óvatosan gondtal jár el, amikor az Országos Iparegyesület felterjesztése által is képviselt álláspontnak megfelelően, egyelőre csak a kamarai székhelyeken teszi kötelezővé a munkaközvetítő felállítását. A közgazdasági közigazgatás decentralizálásának gondolatát juttatja szóhoz, amikor a helyi adminisztrációnak engedi át az új intézmény egész megvalósítását. Modern elveket követ, amikor lát teret nyit az érdekeltég autonóm és sajátos közreműködésének, amelynek fontosságát az Iparegyesület felterjesztése különösen súlyosan emelte ki, s a amely szükségessé teszi majd az érdekelt felek megszervezését.

Az egyesület felterjesztésének álláspontját teszi magáévá a rendelet abban is, hogy országos központi hivatalt állít fel, amelynek feladata az egész intézmény irányítása, emellett a kereskedelemügyi minisztériumnak is fentartja a legfelső felügyelet teendőit.

Helyes utat követ a rendelet abban is, hogy minden alapvető kérdésben csak a kereteket igyekszik megjelölni, nem részletez, utasít és így módot ad arra, hogy a fontosabb kérdések további szabályozása a való élet követeléseinek megfelelően menjen végbe.

A rendelet egyelőre mellőzi a tudnivalók szákszerű terjesztésére hivatott tanfolyamok felállítását, a vezető tisztviselőktől azonban megköveteli az egyévi próbaidőt és gondoskodik arról, hogy a vezető állásokra kijelölt hivatalnokok, valamelyik intézethez rendeltessenek ki teendőik gyakorlati elsajátítása végett.

A munkaközvetítés két leglényegesebb kérdésében, nevezetesen a munkabeszűntető mozgalmak hatásának és a munkaszerződés egységes feltételeinek kérdésében az Országos Iparegyesület álláspontját elfogadva, a középúton halad, amelyben a hivatalokat az első kérdésben az adatok közlésére kötelezi, de ezen túl nem megy, a felekre bizza, hogy szabadon határozzanak az elszegődés tárgyában, a másik kérdésben pedig beéri az egységes munkafeltételek közhírré tételével, ezt azonban megfelelő kautéliáktól teszi függővé.

A bőkezűségnek a mai viszonyok közt váratlan mértékével gondoskodik a rendelet új országos szervezet munkásságának anyagiak útján való előmozdításáról. Portómentességét, telefonkedvezményt ad a hivataloknak, mérséklést ad az elszegődött munkásoknak és állami költségen készített el az összes nyomtatványokat.

Bevonja a felépítés és üzemeltetés egész folyamatába az egész érdekeltég minden tényezőjét és szóhoz juttat minden felet, minden intézményt, amelyből hasznos közreműködést lehet várni.

A hivatalok munkájának rendjében, az ügyvitelben a formáságok minimumának helyes megkövetelése mellett, a gyors és közvetlen intézkedések rendszerét igyekszik követni, amikor a felek telefonos érintkezésére és az ideiglenes jellegű, utóbb pótolható hivatali aktusok meghonosítására is módot ad.

Az új intézmény, ahogyan az a rendeletben lefektetett terv szerint papíron felépíthető, általában elég szerencsés alkotásnak látszik, de hogy a gyakorlatban hogyan fog beválni, mennyi idő kell ahhoz, hogy a közgazdasági adminisztrációtól eddig meglehetősen távol maradt városaink energiái hogyan tudnak bekapcsolódni az ipari és kereskedelmi élet lüktető vérkeringésébe, mindezek nyitlitér kérdések maradnak jó ideig, amelyet az

intézmény megalapozására, azután meg erősítésére kell felhasználnia minden a munkaközvetítés fontos ügye által érintett hatóságnak és társadalmi intézménynek egyaránt.

Megállapíthatjuk, hogy a rendelet erre módot ad, ezzel azonban élnie kell mindenkinek, aki szívén viseli a fontos kérdés gyakorlati megoldásához fűződő, mostani háborús gazdasági életünk közepette kétszeresen jelentőséges és nagy érdekeket.

HIREK.

Mezőgazdasági szabadságolások

A honvédelmi miniszter elrendelte, hogy a tavaszi, nyári és őszi gazdasági munkák végzésére, az idén is katonai kézi- és igareri bocsássanak a gazdák rendelkezésére. E célra katonai munkásoktagokat fognak kivezényelni és kincstári lovakat kölcsönöznek a gazdáknak. Elrendelte továbbá a miniszter, hogy önálló mezőgazdák azok cselédtagjai, szőlőbirtokosok, vécélerek, kocsisok, bográrok és kádárok. a szükséghez és lehetőséghez képest szabadsághosszanak. A szabadság engedélyezését kihallgatáson kell kérni. Szabadság engedélyezése céljából sem kérvényt szerkeszteni, sem községi bizonyítványt kiállítani nem szabad. Azt a községi előjáróságot, mely kérvényt szerkeszt, vagy bizonyítványt kiállít, szigorúan felelősségre vonják.

Áruforgalom Budapest—Bécs közt.

A magyar Királyi Folyam- és Tengerhízási Részvénytársaság igazgatósága közli, hogy az árufelvételt Bécs, Pozsony, Önyű, Győr és Budapest állomások egymásközi forgalmában 1917. március hó 15-ével megnyitotta. Vasuti állomásokra rendelt küldemények további intézkedéssel szállítása nem fogadtatnak el.

Magán postacsomagforgalom Szerbiában. A hadsereg főparancsnokság rendelete értelmében 1917. március 10-től kezdve a monarchia területéről Szerbiába magánpostacsomagok is küldhetők. A csomagok súlya legfeljebb 5 kg. lehet. A postadíj 80 fillér, mely a feladónál fizetendő. A csomagok 1000 K erejéig utánvétellel is megterhelhetők.

Feltámadt a koporsóban. Szabadkáról jelentik az alábbi különös esetet: Szomoru István 49 éves pécskai lakos, mint honvédtizedes a fronton küzdött, míg egy napon megbetegedett s egyik kórházból a másikba került. Egyik kórházban azután összeesett és semmi életjelt sem adott többé magáról. Annak rendje és módja szerint koporsóba tették és táviratot küldtek Pécskára a feleségéért. Az asszony megérkezett s elment a kórház halottsházába, hogy még egyszer lássa férjét, amikor leemelték róla a halottí leplet, hangos zokogással bojtolt a modulálan testre. S ekkor egyszerre felült a halottnak vélt katonára. Az asszony néhány percre megdermedt a rémülettől, de azután boldogan ölelte meg az urát, aki meztelenül didergett. Az asszony erre levelette felsőruháját s betakargatta vele férjét. A katonát újra kórházba vitték, ahol hamarosan lábra állították. Hazakerülték Pécskára, ott azonban az asszony, aki a halottaskamrában meghült, ágyának dőlt és két nap alatt meghalt.

A kis káplár, Szemere György pompás ifjusági regénye most kedves olvasmánya a Jó Pajtás kis olvasóinak, hétről-hétre nagyobb élvezettel olvassák a fordulatostörténetet. Benedek Elek képes gyermeklapja logújabb számába ezenkívül Abrányi Emil írt verset, Zsoldos László elbeszélést, Ujlaki Miklós cikket a szegény ársvirzról, F. Biczó Ilona szép képet rajzolt, Lakatos László érdekes cikket írt Benedek Elek folytatja Rókáné komámaszony kalandjait. Kis Krónika rovat, tarka mese, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtást a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 3 korona, fél évre 6 korona, egész évre 12 korona. Egyes szám ára 24 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a «Jó Pajtás» kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Elhunyt bácskai nábob. Szabadkáról írják nekünk: Radisics Jeromos, a város leggazdagabb szerb nemzetiségű földbirtokosa, törvényhatósági bizottsági tag, tegnap reggel meghalt. Néhány héttel ezelőtt a fejezeten elcsuszott, kifecamította lábát, úgy hogy meg kellett operálni. Azóta folyton beteg volt, most végre a halál megváltoztatta szenvedésétől. Két milliónál nagyobb vagyont hagyott hátra, eddig még ismeretlen célokra, mert családja nem volt.

Ausztriában megrendezabályozták a cukorka- és csokoládékiállításokat. Az osztrák hivatalos lapban jelent meg, a mely véget vet a nagyon elszaporodott cukorkakereskedők hallatlan

árdiágító üzemeinek. A rendelet maximális árakat szab a csmegegucukorkákra s főleg azokra a fajtákra, a melyeket a szegényebb néposztály is vásárol, de a drága fényűzési cukorkák árát nem korlátozza. Példaképpen említiük a rendeletből, hogy a dragee gyári árát a rendelet métermázsánként 310 koronában határozza meg, a kiskereskedelemben tíz dekagram dragee maximális ára 45 fillér, egy dekagram pedig öt fillér. A nem töltött. cifra papírosba csomagolt karamel gyári ára 100 kilogrammonként 320 korona, a kiskereskedelemben 10 dekagram 45, egy dekagram 5 fillér, a töltött karamel és az ugynevezett selyemcukorka gyári maximum ára 100 kilogrammonként 350 korona, a kiskereskedelemben egy dekagram 5 fillér.

Ügyeljünk a termésre! A belügyminiszter rendeletben felhívta a hatóságokat, hogy a közönséget figyelmeztessék arra a veszélyre, amely az ország termését idegen államok ügynökei részéről fenyegeti. A rendelet szerint megbízható értesítés van arról, hogy az ország fegyveres erejének megbénítása céljából ellenséges államok ügynökei takarmány- és élelmiszer készleteinket feigyujtás útján meg akarják semmisíteni, szarvasmarha és loállományunkat pedig takonykór terjesztésével igyekeznék kipusztítani. A tüzet tíz-tizenegy cm. hosszú és három-három és fél cm. átmérőjű kerek tokkal felszerelt hegyes végű üvegcsével idézik elő; az üveg valószínűleg folyadékot tartalmaz és különböző számok jelzik rajta, hogy az üvegcsék gyulékony anyag mellé helyezve, hány órán belül kapnak lángra. Az állatok megfertőzésére azt tervezik, hogy az ügynökök kutakba és itatókba takonykór bacillásokat dobnak, fehér tablettákban, amelyek valamivel kisebbek az aszpirinnál: ezekhez a tablettákhoz nem szabad pusztá kézzel nyúlni. A miniszter elrendeli, hogy ezt a készülő alattomos merényletet a nyilvánosság tudomására hozzák és figyelmezteti a közönséget arra, hogy aki ilyen dolognak tudomására jut,

az tegyen azonnal jelentést a hatóságnak, mert különben bűnpártolásért öt-husz évi súlyos börtönbüntetéssel sújtják.

Halálozás. Béres Agostonné szül. Grün Amália folyó hó 10-én hosszas szenvedés után meghalt. Temetése a közönség nagy részvétele mellett ment végbe.

A zöldbab meg a szárazbab tápláló értéke. A bab természetesen zölden, illetve zsenge hüvelyestől szárazon kiszemelve, egyaránt felhasználjuk a konyhában. A zöldbab a vetéstől számítva már 6—7 hét múlva fogyasztásra kerülhet, ami kétségtelen előnye; de mivel a zöldbab táplálóértéke a szárazbabénál kisebb, vannak, akik a mostani nehéz időkben komolyan figyelmeztetnek arra, hogy amennyire lehetséges, tartózkodjanak a zöldbab idő előtti fogyasztásától, sőt ugyanezt modják a zöldborsóról is. Ezzel a nézettel szemben utalni óhajtok arra, hogy először is vannak vidékek, ahol a bab nem érik be; az ilyen helyen tehát természetesen a zöldbab termesztése és fogyasztása a helyenvaló. Másodszor gondoljunk arra is, hogy nálunk a szárazbabot a gazdasági földeken köztes veteményként igen nagy mennyiségben termesztik és így nem kell attól tartanunk, hogy ha a zöldbabot is fogyasztjuk, majd talán nem lesz elég szárazbabunk. Bár tehát sok igazság van abban, ha egyesek a szárazbab és szárazborsó fontosságát emlegetik, mégis úgy véljük, hogy a zöldbab és zöldborsó fogyasztása is jogosult, már csak egészségi helyes táplálkozás okokból is, de meg azért is, mert mire ezére kerül a sor, akkor már szükség lesz értrendünk némi felrisszítésére. A zöldbab szárítása, vagy egyéb konzerválása, amelyet a fentemlített elvek szerint némelyek szintén elleneznek, módjával tehát most is jogosultnak mondható.

Harcot érten eleset hősök
exhumálását és hazaszállítását
jutányosan és megbízhatóan eszközözi
Gábor és Társa cég
Budapest, VI., Teréz-körut 25.

Fabakanesot, facipőt, fapapucsot
bőr felsőrészszel gyártja az
„UNIO” cipő és papucsgyár
BUDAPEST, VII., Dohány-utca 16. sz.
Fabakancsok 1. 36/39 24 kor. II. 20 kor. I. 40/46 28 kor. II. 24 kor.
Fapapucsok 1. 5,50 kor. II. 4 kor. — Szállítás utánvétellel.

A szegedi paprika termesztése.
Soha olyan érdeklődést nem tanúsított a városi és falusi lakosság, a gazda és a fogyasztó a konyhakertészet ránt, mint amióta minden zöldségnek az ára 5—10—25-szöröse emelkedett. A háborút a közép-európai államok feltétlenül megnyerték; ha elegendő élelmiszert tudnak előteremteni a jövő téli szezonra is. A gabonatermesztés azonban bizonytalan és mint a múlt évek tapasztalatai igazolták, nem elégíthetik ki a népek millióit, ha nem fokozzuk a termelést konyhakertészet terén. Így óriási sikert lehet még elérni, minden szabadon maradt föld szorgalmas beültetésével. Kis területen minden család előteremtheti nemcsak a saját, de még egy két városi család szükségletét is. Mi módon történhetik ez, arra nézve a konyhakertészeti könyvek, folyóiratok vagy speciális termelési füzetek nyújtanak felvilágosítást. Így örömmel üdvözölhetjük azt a kis füzetet, melyet Völgyessy János szeged-városi gazdász írt a paprikatermesztésről. Mindenesetre legilletékesebb helyről származik ez a kis füzet, mely röviden és közérthető nyelven magyarázza meg, hogyan kell paprikát nevelni, hogy az bőven és jó minőséggel juttassa a fátadságot. A kis füzetet 80 fillér előzetes beküldése esetén Juhász István könyvkereskedő (Szeged, Giszella-tér 4.) küldi el a rendelőnek.

Lapunk mai számához Fekete Károly, osztályosrajtatók főelárusító cégnek egy mellékletét csatoljuk, melyre az olvasó közönség figyelmét különösen felhívjuk. E cég már több ízben volt abban a helyzetben, hogy ügyfeleinek nagyobb nyereseményeket fizessen ki.

A törvényesen védett

fatalpu PAPUCSOK

termesztés talphajlással (nem hajlékony) erőssége, tartóssága, csinosága és kényelmes viselete folytán országos hírvé és közkedvelté vált, ugyanígy, hogy iparosok és kereskedő urak érdemesnek találják a vele való foglalkozást, mert minden felsőréz garantált tisztá, minden viaszos vászontól mentes, valódi papucsanyagból készülnek. Egy tucaton felül bármilyen mennyiségben rendelhető az egyedüli készítőnél

Halasy Mihály,

papucskészítőnél,

Hódmezővásárhelyen.

Cipész, papucskészítő és bőrkereskedő uraknak ajánlom törvényesen védett papucs-fatalpamat jutányos árákon, mely felülül e cikkbe minden eddigi forgalomba hozott talpakat. Ugyancsak ajánlom termem szerint készült tászalendomat tiszta bőrözéssel, vagy annak egyedül alpai. Szállítások utánvét mellett szokóttnak.

Ha Ön a háboru tartamára

nemzetközi pénztárát kölcsön adja, jó kölcsönudijat biztosíthat. Ajánlatok a „Jó kölcsöndíj” címen a kiadóhivatalba kéretnek.

Hírnevés újvidéki, legjobb minőségű, apró, gömbölyű

Dughagymát

viszonteladókknak kötelezettség nélkül ajánlok helyt vasut és teljesítési helylyel Újvidék 100 k-ként zsákkal egyútt 1000 korona. 5 kg-os postacsomag franco 56 korona.

Kovács Bálint Ujvidék.

Sárgonyeim: Kovács Bálint, Ujvidék.

98° rézgálicz

kisebb és nagyobb tételekben azonnal és későbbi szállításra 250 és kisebb hordókban kapható:

Dőri E.

festékgyár

BUDAPEST,
VI Nagymező-utca 23.

Telefon 22—69

Aki egy
szép sarokházat

jó forgalmu vegyeskereskedéssel, raktár és görével, gabona bevásárlással Strasser és König budapesti cég részére venni akar, forduljon

Popper Jakob urhoz
Dunabölkény,

a ház szabad kézből eladó.

Gyertya, jó minőség. kilója K 690 Mécslaj,

istállóvilágításra és perleum szaporítására K. 3.40
bérmentetlenül postán vagy vásuton megfelelő előleg ellenében.

5 kilónál kevesebbet nem
küldök egy-egy cikkből.
Heumann Lajos

festéknagykereskedő

Budapest VII., Rózsa-utca 27
Telefon: József 42—72.

Ajánlok

csakis kereskedőknek:

mindenféle pipereszappant 8 koronától 36 koronáig tucatonként, kívánatra szívesen szolgálok utánvét mellett mintaküldeményyel.

Fischer Sándor Temesvár

Gyárvaros.

Dughagyma
kilója 13 korona.

Foghagyma
kilója 5 korona.

Hagymamag
kilója 60 korona.

Legkisebb küldemény 3 kilogramm.
Stern Herman, Makó.

Gyümölcsfák, díszfák
és fenyőfélék

árjegyzékével ingyen szolgál

Weber faiskolája Békásmegyér
(Budapest mellett.)

